VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 31)**

z dnia 14 kwietnia 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 31)

14 kwietnia 2016 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Jarosława Sachajki (Kukiz15)**, przewodniczącego Komisji rozpatrzyła:

– uchwałę Senatu w sprawie ustawy o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz zmianie niektórych ustaw (druk nr 420).

W posiedzeniu udział wzięli: **Zbigniew Babalski** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikiem oraz **Jerzy Chróścikowski** senator.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Karpińska-Brzost**, **Ewa Orłowska**, **Dariusz Rzepnikowski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Dariusz Dąbkowski** i **Konrad Nietrzebka** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Witam przybyłych gości. Stwierdzam kworum. Porządek dzienny został państwu dostarczony i obejmuje rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty. Czy na sali znajdują się osoby wykonujące zawodowo działalność lobbingową? Jeżeli tak, proszę o przedstawienie się i poinformowanie, jaką instytucję reprezentują.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz zmianie niektórych innych ustaw, wprowadzając do jej tekstu siedem poprawek. Rozpoczynamy od poprawki nr 1. Czy strona rządowa zgłasza uwagi? Nie. A przedstawiciele Biura Legislacyjnego? Słyszę, że pan senator chciałby się wypowiedzieć.

Senator Jerzy Chróścikowski:

Panie przewodniczący, w imieniu Senatu, który reprezentuję, proszę o przyjęcie poprawek. Po długich dyskusjach, Senat przed godz. 1.00 przyjął poprawki. Prosimy o przegłosowanie wszystkich siedmiu.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania poprawki nr 1. Bardzo proszę.

Poseł Artur Dunin (PO):

Mam wielką prośbę, panie przewodniczący. Poprawki otrzymaliśmy praktycznie w tej chwili i nie mieliśmy okazji zapoznać się z nimi. Czy pan senator może powiedzieć w kilku słowach, jakie to są poprawki. Proszę pana ministra o ewentualne uzupełnienie, aby wyjaśnić cel zmian.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Jak najbardziej. To nam może pomóc. Czy strona rządowa mogłaby również wspomóc pana senatora i powiedzieć czego dotyczy poprawka?

Senator Jerzy Chróścikowski:

Obecne poprawki są już przedyskutowane. Proszę, aby pan minister szczegółowo uzasadnił informacje w tej sprawie.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Jak najbardziej. Proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zbigniew Babalski:

Nie będę już prosił pana dyrektora Departamentu Prawno-Legislacyjnego Grzegorza Wykowskiego, postaram się sam wyjaśnić. Szanowni państwo, w art. 2 ust. 3 omawianej ustawy był zapis: „sprzedaż nieruchomości, innych niż wymienione w ust. 1, albo bez zgody, o której mowa w ust. 2, w okresie 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy, jest nieważna”. Senat zwrócił uwagę, że powinno zostać wykreślone słowa „albo” i dopisanie: „i ich części innych niż wymienione w ust. 1” itd. Jest to spór bardziej prawny, niż merytoryczny.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Proszę, panie pośle.

Poseł Artur Dunin (PO):

Rozumiem, że dotyczy to rozszerzenia powierzchni, tj. wychodzące poza wymienione wcześniej domy, lokale, budynki gospodarcze, garaże wraz z niezbędnymi gruntami oraz ogródkami przydomowymi. Rozumiem, że to jest rozszerzenie.

Sekretarz stanu w MRiRW Zbigniew Babalski:

To nie jest rozszerzenie. Powierzchnia zostaje nieruszona, panie pośle. Naprawdę, spór był tylko i wyłącznie prawny, nie merytoryczny.

Poseł Marek Sawicki (PSL):

Chcę usłyszeć jasną odpowiedź. Rozumiem, że utrzymujemy sprzedaż działek Agencji Nieruchomości Rolnych do dwóch hektarów i nie ma tu żadnej zmiany.

Sekretarz stanu w MRiRW Zbigniew Babalski:

Nie zmieniamy przepisu. Mówimy o nieruchomościach rolnych o powierzchni dwóch hektarów. Zostało to również zmienione, między innymi na wniosek posłów.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Czy ktoś chce jeszcze zabrać głos w sprawie pierwszej poprawki? Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki nr 1? (24) Kto jest przeciw? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0). Stwierdzam, że Komisja rekomenduje jednogłośnie przyjęcie poprawki nr 1.

Przystępujemy do procedowania poprawki nr 2. Zacznijmy od jej omówienia. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Prawno-Legislacyjnego MRiRW Grzegorz Wykowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, poprawka dodaje do przepisu, który wyłącza możliwość uczestniczenia w przetargach ograniczonych, skierowanych do podmiotów wymienionych w ust. 3b tego artykułu, również osoby i podmioty, mające akcje lub udziały nie tylko w spółce zależnej, posiadającej na własność nieruchomość, ale również w spółce dominującej, mającej decydujący wpływ na spółkę i będącej właścicielem nieruchomości. Chodzi o zamknięcie łańcucha zależności między podmiotami.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Artur Dunin (PO):

Mam prośbę. Próbuję znaleźć zapis w ustawie, do której państwo zgłosili poprawki. Czy mogę prosić o przeczytanie treści nowego zapisu?

Dyrektor departamentu MRiRW Grzegorz Wykowski:

W art. 6 pkt 8 ustawy mamy: „w art. 29 dokonuje się poszczególnych zmian, jest lit. d): „po ust. 3b dodaje się ust. 3ba – 3bd w brzmieniu” i ustęp 3ba „w przetargach ograniczonych skierowanych do osób, o których mowa o ust. 3b, nie może uczestniczyć osoba, która…”. Punkt 3 po poprawkach brzmiałby w następujący sposób: „w dniu opublikowania wykazu, o którym mowa w art. 28, posiadała udziały lub akcje w spółkach prawa handlowego, będących właścicielami nieruchomości rolnych lub w spółce zależnej lub

dominującej w stosunku do takiej spółki, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku giełdowym w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi”.

Poseł Artur Dunin (PO):

Co to dokładnie zmienia? To nie jest zapis tylko i wyłącznie redakcyjny.

Dyrektor departamentu MRiRW Grzegorz Wykowski:

Nie informowaliśmy, że to jest zapis tylko i wyłącznie redakcyjny. To jest jak najbardziej poprawka merytoryczna. Po jej przyjęciu stan prawny będzie oznaczał, że w przetargach ograniczonych nie będą mogły uczestniczyć osoby posiadające akcje lub udziały w spółce, która jest właścicielem nieruchomości rolnej, spółce zależnej od takiej spółki i w spółce dominującej nad tą spółką, czyli takiej, która ma większość akcji lub udziałów w spółce, będącej właścicielem nieruchomości lub ma wpływ na obsadzanie zarządu itp.

Poseł Artur Dunin (PO):

Oznacza to jeszcze większe ograniczenie, jeśli chodzi o spółki i możliwość wymiany gruntów. Czy tak?

Dyrektor departamentu MRiRW Grzegorz Wykowski:

Nie jest to ograniczenie, jeśli chodzi o własność nieruchomości rolnej w spółkach, ale wyłączenie możliwości udziału w przetargach ograniczonych, czyli preferencyjnych.

Poseł Artur Dunin (PO):

Czyli obecnie ma przewagę Agencja Nieruchomości Rolnych.

Głos z sali:

Przewagę będzie miał rolnik indywidualny.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Czy ktoś jeszcze chce zadać pytanie? Pani przewodnicząca.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Chcę się tylko upewnić. Rozumiem, że zwiększamy katalog podmiotów, które nie mogą przystąpić do przetargu ograniczonego, czyli poszerzamy ten katalog?

Dyrektor departamentu MRiRW Grzegorz Wykowski:

Tak.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki nr 2? (15) Kto jest przeciw? (6) Kto wstrzymał się od głosu? (0). Stwierdzam, że Komisja rekomenduje przyjęcie poprawki nr 2.

Prosimy stronę rządową o omówienie poprawki nr 3. Czy legislatorzy chcą się wypowiedzieć?

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Chodzi o kwestię połączenia poprawki nr 3 z poprawką nr 6. Chcę zwrócić uwagę, że to wynika z uzasadnienia Wysokiej Izby Senatu, która wskazuje, że poprzez poprawki nr 3 i nr 6 wprowadza się preferencje dla rolników. W związku z tym sugerujemy łączne rozpatrzenie dwóch poprawek. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Prosimy stronę rządową o omówienie poprawek.

Dyrektor departamentu MRiRW Grzegorz Wykowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, obie poprawki mają na celu uniknięcie wątpliwości. Jednak w istocie sprowadzają się do zmian merytorycznych, w zakresie dotyczącym udziału w przetargach ograniczonych młodych rolników. Pierwszy punkt w pierwszej poprawce precyzuje dotychczasowe brzmienie, natomiast drugi punkt wyraźnie umożliwia udział w przetargach ograniczonych młodych rolników, którzy otrzymali pomoc finansową z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w latach 2007-2013 oraz 2014-2020. Dotyczy rolników, którzy w dniu otrzymania pomocy nie spełniali kryterium

kwalifikacji. W przepisach PROW jest możliwość, żeby kwalifikacje mogły być uzupełnione w ciągu 36 miesięcy. W tym terminie rolnicy będą mogli uczestniczyć w przetargach ograniczonych, organizowanych dla tej grupy osób.

Kolejna poprawka nr 6 to zmiana w ustawie o ustroju rolnym. Po jej przyjęciu, za zgodą prezesa Agencji, osoby zamierzające utworzyć gospodarstwo rodzinne, będą mogły również nabywać nieruchomości rolne.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Chcę zapytać, czy to jest inny rodzaj zapisu? Tutaj mieliśmy dokładnie taki sam zapis w pkt 3bb mówiący, że osoby, które chcą założyć gospodarstwo i mają mniej niż 40 lat, mogą to zrobić. Na czym polega różnica?

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

To jest istotna zmiana, ponieważ dotychczas zakładaliśmy, że młodzi rolnicy w wieku 40 lat mogą kupić ziemię i nie muszą mieszkać wcześniej przez 5 lat na obszarach wiejskich. W momencie, kiedy kupowali ziemię, musieli mieć kwalifikacje rolnicze. Poprawka rozszerza możliwość zakupu i zrównuje w prawach osoby, które ubiegają się o pomoc unijną na premie dla młodych rolników oraz inne formy wsparcia i deklarują, że w ciągu trzech lat uzupełnią wykształcenie rolnicze. To jest poprawka rozszerzająca możliwość zakupu, ponieważ młodzi ludzie mogą w ciągu trzech lat uzupełnić kwalifikacje rolnicze.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Dobrze, ale rozumiem, że nie dotyczy to rolników indywidualnych, o których była wcześniej mowa, którzy nie spełniają jedynie wymogów pięcioletniego okresu osobistego prowadzenia, ale nadal mających kwalifikacje. Jeżeli nie spełniają tylko jednego warunku…

Dyrektor departamentu MRiRW Grzegorz Wykowski:

Wysoka Komisjo, pani przewodnicząca mówi o punkcie pierwszym. On jest tylko sprecyzowaniem w stosunku do tego, co przyjął Sejm. Natomiast jest punkt drugi…

Poseł Dorota Niedziela (PO):

A na czym polega doprecyzowanie? Nie rozumiem tego.

Dyrektor departamentu MRiRW Grzegorz Wykowski:

Pani przewodnicząca, sytuacja jest taka, że w programach PROW istnieje możliwość…

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Nie mówię o drugim, ale o pierwszym punkcie. Na czym polega doprecyzowanie?

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Pani przewodnicząca pyta o niewłaściwe wyrazy albo, w którym miejscu został źle postawiony przecinek.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Na czym polega doprecyzowanie punktu pierwszego, gdyż punkt drugi jest dla mnie zrozumiały?

Dyrektor departamentu MRiRW Grzegorz Wykowski:

W punkcie pierwszym dotychczas była mowa, m.in. o osobach, natomiast po przyjęciu poprawki wyraźnie jest mowa o rolnikach indywidualnych.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Czyli to się zmienia, gdyż musi podlegać definicji rolnika, a nie osobie.

Dyrektor departamentu MRiRW Grzegorz Wykowski:

Jednak w przepisie, do którego było odesłanie, była mowa o rolnikach indywidualnych, czyli w tym zakresie jest to jedynie zmiana redakcyjna. Poza tym, ust. 3bb został podzielony na dwa punkty.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Czy ktoś jeszcze chce zabrać głos? Proponuję głosować łącznie poprawki nr 3 i nr 6. Czy ktoś ma zastrzeżenia? Zatem przegłosujmy łącznie obie poprawki.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek? (27) Kto jest przeciwny? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0). Poprawki nr 3 i nr 6 zostały przyjęte jednogłośnie. Prosimy o wyjaśnienie poprawki nr 4.

Dyrektor departamentu MRiRW Grzegorz Wykowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, poprawka ma charakter wyłącznie formalny. Senat powziął w wątpliwość, że za składanie fałszywych oświadczeń, o których mowa w tym przepisie, ustanowi odpowiedzialność, jak za składanie fałszywych zeznań. Natomiast Kodeks karny przewiduje odpowiedzialność zarówno za składanie fałszywych zeznań, jak i oświadczeń. Zagrożenie jest takie samo, w tym samym przepisie, ale z formalnego punktu widzenia, zdaniem Senatu, odesłanie i odpowiedzialność karna powinna być jak za składanie fałszywych oświadczeń. Merytorycznie nic to nie zmienia.

W szeregu aktów ustawowych są przepisy o takim brzmieniu, dlatego Wysoki Sejm to przyjął. Istnieją również przepisy, które przewidują brzmienie, jakie zakłada poprawka. To jest jedynie formalna, legislacyjna zmiana. Pod względem merytorycznym nic nie jest zmienione w tym zakresie.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Czy ktoś chce zabrać głos? Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki nr 4? (28) Kto jest przeciwny? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0). Stwierdzam, że poprawka nr 4 została przyjęta jednogłośnie.

Przechodzimy do poprawki nr 5. Prosimy o jej omówienie.

Sekretarz stanu w MRiRW Zbigniew Babalski:

To jest uzupełnienie poprawek, które były zgłaszane i pierwotnie zostały odrzucone. Chodzi o możliwość zakupu ziemi przez wszystkich, bez względu, czy ktoś posiada kwalifikacje rolnicze, czy nie. Dotyczy to powierzchni nie większej niż 0,3 ha, dokładnie mówiąc mniejszej, gdyż musi być 0, 2999 ha. Jest to wypełnienie postulatów i wniosków posłów oraz senatorów.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Pan poseł Sawicki.

Poseł Marek Sawicki (PSL):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, wracamy do dyskusji, która trwa już w Sejmie kilkanaście lat. Cały czas jesteśmy psami ogrodnika, które nie pozwalają na nierolnicze zagospodarowanie siedlisk w obszarach wiejskich. Obszar 0,3 ha, który chcą dzisiaj państwo uwolnić, jest atrakcyjnym chwytem, już raz wpisanym do prawa. Problem polega na tym, że prawo geodezyjne zabrania dzielenia działek rolniczych na mniejsze, niż 0,3 ha.

Wielokrotnie mówiłem, żeby wprowadzić przepis ograniczający do 0,5 ha, zwolnić działki z rygoru ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, aby na siedliskach we wsi ludzie mogli zakładać działalność gospodarczą, rodzić dzieci, kształtować rodziny, żeby szkoły mogły mieć odpowiednią liczbę dzieci i następował rozwój wsi. Cały czas powracamy do tego samego.

W ministerstwie są sygnały, że musimy zmniejszyć obszar do 0,3 ha. Przepis geodezyjny jasno określa, że działek rolnych nie możemy dzielić poniżej tej wielkości. W związku z tym, tworzymy kolejną fikcję. Teoretycznie istnieje możliwość dzielenia, ale jeśli przykładowo będzie dziesięć siedlisk we wsi o powierzchni 0,44 ha, oczywiście nie będzie ich można przeznaczyć na inną działalność niż rolnicza. Nie będzie możliwości założenia warsztatu samochodowego, ani podzielenia działek. Może powinniśmy wrócić do pomysłu 0,5 ha.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Pani poseł, proszę.

Poseł Paulina Hennig-Kloska (N):

Przychylam się do tego głosu. Chcę mimo wszystko podziękować za tę poprawkę, ponieważ z 35 poprawek, które złożyłam podczas prac nad tą ustawą, teraz omawiana należy do najważniejszych. Człowiek mieszkający w mieście będzie miał możliwość przeniesienia się na wieś i zakupu ziemi nie pod rolę, ale w celu posiadania domku na prowincji. Oznacza to, że mieli państwo świadomość, iż tworzymy złe prawo. Dziękuję za tę poprawkę. Niemniej jednak, musimy postanowić, co z tym zrobić. Tworzenie martwego przepisu, który nie będzie możliwy do wykorzystania, nie ma sensu, mimo dobrej intencji prawodawcy. Pytanie, panie ministrze, co możemy ewentualnie zrobić, żeby zmienić przepis, który w wielu przypadkach może okazać się martwy?

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Artur Dunin (PO):

Chcę się wypowiedzieć w podobnym tonie. Pan poseł Sawicki uprzedził moje pytanie. Jako geodeta wiem, że w tym zapisie jest błąd, panie ministrze. Powinno być „nie więcej niż” i sprawa zostałaby rozwiązana. Nie zrobi pan podziału, nie przyjmą do ewidencji gruntów, budynków i lokali, zasobu geodezyjnego podziału terenów rolnych mniejszych niż 3000 m^2. Jest to kolejny bubel, ale dobrze, że zrobiliście ukłon, chociaż sztuczny.

Panie ministrze, trzeba szybko zmienić ten zapis w poprawce, kiedy przejdzie ustawa. W obecnej chwili, w poprawkach Senatu, nie mamy możliwości modyfikować nawet przecinka. Pomyślcie ewentualnie nad zmianą prawa geodezyjnego w gospodarce nieruchomościami.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Jeszcze pani przewodnicząca chce zabrać głos.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Chcę zapytać pana ministra. Generalnie jest to sztuczny zapis. Bardzo proszę o wytłumaczenie prostym językiem, gdyż to jest zawiłość prawna. Wszystkie działki, podzielone na 0,2999 ha, będą mogły być sprzedane, a inne, które mają 0,3 ha nie będą mogły. Czy tak? Generalnie, jest to uśmiech w stronę rolników, ale bezzębny.

Mam pytanie do senatora Chróścikowskiego, czy Senat, kiedy przyjmował ustawę, miał świadomość, że jest to sztuczny zapis, który ładnie wygląda, ale niczemu nie służy. Proszę mi pokazać, kto na wsi ma 0,2999 ha? Okazuje się, że dzieci, o których mówił pan poseł Sawicki, mogą rodzić się jedynie na 0,2999 ha ziemi. Jeżeli mogę kupić działkę o tej powierzchni i osiedlić się z rodziną, tylko na niej mogą wychować się moje dzieci. Jeżeli działka będzie miała powierzchnię 0,5 ha, nie będę mogła jej kupić.

Sekretarz stanu w MRiRW Zbigniew Babalski:

Kiedy zostanie pani rolnikiem indywidualnym, wówczas pani kupi. Powierzchnia 0,2999 m^2 nie jest mała, można na niej mieszkać. Wczoraj w Senacie mówiono, że mieszczuchy chcą przyjechać i kupić prawie 3000 m^2. Nie uważam, że to jest mała powierzchnia.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Ale pan chce, żeby można było prowadzić gospodarstwo na 0,2999 ha.

Sekretarz stanu w MRiRW Zbigniew Babalski:

Nie kontynuujmy tego sporu. Stanowisko rządu jest takie, jak Senatu. Poprawka została wprowadzona przez Senat. Jest to nowe rozwiązanie. Przypominam, że art. 11 ustawy mówi bardzo wyraźnie o siedliskach i pół hektarach.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Proszę, panie senatorze.

Senator Jerzy Chróścikowski:

W Senacie były trzy poprawki. Jedna, która została przegłosowana, mówiła o powierzchni do 30 arów, inna odnosiła się do hektara. Poprawka została przegłosowana decyzją Senatu. Pan minister wyraźnie powiedział, że jest wiele działek.

Mogę powiedzieć o swoich działkach. Niektóre z nich miały prawie 0,5 ha. Po podziale na połowę okazywało się, że jedna ma 25 druga 24, razem 49 arów. Takich przypadków jest wiele i patrząc na tereny Podkarpacia, Lubelszczyzny lub Świętokrzyskiego, wielu rolników ma działki – krawaciki o powierzchni 20 lub 15 arów. Istnieje mnóstwo podobnych działek do kupienia. Jeżeli ktoś będzie chciał nabyć jedną działkę od sąsiada, a drugą od innego, ma już dwie lub trzy działki, które stanowią pół lub cały hektar.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Pan poseł Sawicki.

Poseł Marek Sawicki (PSL):

Panie przewodniczący, panie senatorze, panie ministrze, nadal nie rozumiemy się w jednej podstawowej kwestii. Jeszcze raz tłumaczę, zajmujemy się tym problemem od kilkunastu lat. Prawo geodezyjne nie pozwala na dzielenie działek rolnych o powierzchni poniżej 30 arów, a działki siedliskowe są rolnymi. Pan senator powołuje się na województwo podkarpackie, ale często w wielu miejscach, szczególnie na terenach, na których dokonano w okresie międzywojennym reformy rolnej, siedliska wyprowadzono w zabudowę kolonijną. Zazwyczaj na siedlisko przeznaczano 0,5 ha, 60 arów. Jeśli mamy siedliska, zarastające chwastami, które mogłyby stanowić dobre miejsce do prowadzenia działalności gospodarczej, 60-cio lub 50-cio arowe nie podzielimy na dwie działki, gdyż będą one miały poniżej 30 arów. Dlatego zwracam uwagę, żebyśmy zrobili zmianę w prawie geodezyjnym, umożliwili zwolnienie z obrotu działek rolnych do 50 arów, aby realnie można było obracać działkami. Nie dostrzegajmy w systemie zagospodarowania działek siedliskowych, w opuszczanych wsiach, zagrożenia wykupu ziemi przez spekulantów.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Pan poseł Dunin.

Poseł Artur Dunin (PO):

Z przerażeniem słucham tego wszystkiego. Mieli panowie, panie ministrze i panie dyrektorze, przed chwilą spuszczone głowy i tak powinni panowie zostać, gdyż nie rozumieją, co się do was mówi. Zwracanie się do pani poseł przewodniczącej Niedzieli, że „jak pani zostanie rolnikiem, to może pani sobie kupić", nie rozwiązuje sprawy. Tworzymy ustawę, żeby rozwiązywać problemy.

Owszem, państwo robią ukłon, natomiast powodują, że każdy będzie kombinował, aby ominąć prawo. Od początku tworzone jest złe prawo. Rozumiem, że nigdy nie przyznajecie się do błędu, ale mam pytanie do pana ministra. Czy jest pan w stanie wznieść się i poczytać artykuły innych ustaw, żeby doprowadzić ustawę do zgodności z prawem o gospodarce nieruchomościami? Czy zmienicie słowa „o powierzchni mniejszej niż 0,3 ha" na słowo „nie więcej niż 0,3 ha"? Czy taką deklarację mogę uzyskać od pana ministra?

Sekretarz stanu w MRiRW Zbigniew Babalski:

Nie uzyska pan takiej deklaracji. Proszę również, żeby pan powściągnął język podczas swoich wypowiedzi, ponieważ przez osiem lat mieliście możliwość naprawienia wszystkich ustaw, które dzisiaj pokazujecie, że źle funkcjonują, są niedobre i należy poprawić prawo geodezyjne lub inne ustawy. Naprawiamy to, co popsuliście w sierpniu 2015 r. Otwieramy również nową możliwość. To były wnioski posłów, również obywateli, żeby umożliwić zakupienie gruntów bez kwalifikacji rolniczych. Spór dotyczył wielkość tych gruntów: 0,3 ha, 0,5 ha, 1 ha lub 2 ha, niektórzy mówili o 5 ha. Uzasadnienie dotyczyło również sytuacji, gdy ktoś chce zmienić swoją profesję i wrócić na wieś, aby tam zamieszkać. Mówimy, że ziemia rolna jest środkiem produkcji i powinna służyć do wytwarzania żywności. Takiego stanowiska się trzymaliśmy. Dzisiaj, po dyskusji w Senacie i poprawkach, otwieramy jednak małe drzwi. Proszę to przyjąć i uznać.

Jeszcze jedna sprawa, panie przewodniczący. Artykuł 11 ustawy przepisów, zmieniany w art. 7 w brzmieniu nadawanym niniejszą ustawą stosuje się do: „gruntów rolnych zabudowanych o powierzchni nie przekraczających 0,5 ha, które w dniu wejścia w życie ustawy zajęte są pod budynki mieszkalne oraz budynki, budowle i urządzenia niewykorzystywane obecnie do produkcji rolniczej, wraz z gruntami do nich przyległymi,

umożliwiające ich właściwe wykorzystanie oraz zajętymi na urządzenie ogródków przydomowych, jeżeli grunty te tworzą zorganizowaną całość gospodarczą oraz nie zostały wyłączone z produkcji rolnej w rozumieniu ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych". Takie zapisy znajdują się w tej ustawie. Natomiast, co może się zdarzyć za rok, dwa lub trzy, kwestia jest zupełnie otwarta. Powtarzam, dzisiaj uchylamy drzwi, nie było w ogóle tego zapisu. O tym również dyskutowaliśmy. Oczywiście, pojawia się krytyka, że jest to za mało. Według rządu, wielkość powierzchni jest wystarczająca. Panie przewodniczący, proszę o przyjęcie poprawki rekomendowanej przez Senat. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo proszę o krótkie, merytoryczne wypowiedzi, gdyż sekretariat musi przygotować sprawozdanie. Biuro Legislacyjne również będzie chciało się nad tym pochylić. Utknęliśmy przy tej poprawce. Dobrze, że się pojawiła. Bardzo proszę, pan przewodniczący.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Nie widzę powodu, żeby ze wstydem pochylać głowę przy tej poprawce. Jest ona dobra i oczekiwana przez wiele środowisk. Można uprościć mówiąc tak: nie tylko rolnicy będą mogli mieszkać na wsi i kupować ziemię. Jest to odpowiedź na oczekiwania wielu ludzi z miasta i innych środowisk, którzy chcieliby mieszkać, mieć działki rekreacyjne lub rozpocząć działalność gospodarczą. Jaką mają możliwość? Siedliska o powierzchni do 0,5 ha mogą być kupowane bez żadnych ograniczeń.

Najważniejszy jest art.11 mówiący, żeby nie tworzyć nowych, zbędnych siedlisk, gdyż istnieją stare, które można kupić. Natomiast, istnieją dziesiątki tysięcy małych działek na wsi i mogą być one kupowane przez ludzi z miasta. Nie wykluczam, że w dużej ustawie o kształtowaniu ustroju i po analizie stosowania ustawy, trzeba będzie zająć się kwestią, o której mówił pan minister Sawicki. W tym wszystkim jest logika. Obecnie wiele poprawiamy i rozszerzamy możliwość zakupu, w stosunku do pierwotnego założenia. Nie wydaje mi się, że należy się tego wstydzić. Proponuję przejść do głosowania.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Pan poseł Galemba.

Poseł Leszek Galemba (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, zgadzam się ze słowami ministra, gdyż musimy spojrzeć na problem z drugiej strony. Być może porządkujemy ten obszar i wychodzimy naprzeciw oczekiwaniom rolników. Dzisiaj nie możemy jedynie zakładać, że ktoś może kupować działki budowlane na terenach rolnych, a wielu rolników ma problemy, gdyż nie może uzyskać zgody na budowę, np. chłodni lub chlewni. Musimy patrzeć na interesy rolników mających problemy, których nie bronimy.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Proszę o zabranie głosu pana Leszka Ruszczyka.

Poseł Leszek Ruszczyk (PO):

Panie ministrze, przez ograniczenie zakupu działek do 0,3 ha, możemy powodować w przyszłości problemy dla rodzin wiejskich, które będą się chciały osiedlać, np. ojciec chce zaplanować, w którym miejscu będzie mieszkał syn itp. Czy nie ograniczymy wielopokoleniowości?

Sekretarz stanu w MRiRW Zbigniew Babalski:

Ojciec może kupić ziemię do 0,3 ha, podobnie jak syn, który nie posiada kwalifikacji rolniczych. Nie ograniczamy tego.

Poseł Leszek Ruszczyk (PO):

Panie ministrze, mówię o rodzinie, która się rozwija. Za 10 lat syn będzie chciał mieć, np. półhektarowe lub większe pole.

Sekretarz stanu w MRiRW Zbigniew Babalski:

Ojciec kupi ziemię do 0,3 ha, syn również kupi do 0,3 ha i razem będą mieli 0,6 ha. Dotychczas nie było takiego zapisu.

Poseł Leszek Ruszczyk (PO):

Panie ministrze, nie przybywa ziemi. Jak pan kupi dzisiaj, a jutro sąsiad, to ziemi nie przybędzie, żeby za 10 lat dziecko mogło również kupić.

Sekretarz stanu w MRiRW Zbigniew Babalski:

Temu, który kupi, przybędzie.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Pan poseł Ajchler.

Poseł Zbigniew Ajchler (PO):

Szanowni państwo, Ze względu na mój stan niedyspozycji, nie mogę swobodnie mówić. Kiedy słucham wypowiedzi ludzi na temat 0,3 ha wydaje się, że nie mają nic w głowie. Wygląda to, jakby o priorytetach dyskutował rolnik mający 2 ha, z rolnikiem, który posiada 150-200 ha. Różnica położenia jest zupełnie inna. Dlatego optuję za rozwiązaniem 0,5 ha. Oczywiście, rząd może robić wszystko, co mu się podoba z propozycjami.

Chcę poruszyć jeszcze jedną bardzo ważną sprawę. Pierwszy raz w życiu, wczoraj słuchałem posiedzenia Senatu. Zwracam się do kolegi senatora Chróścikowskiego. Było wiele prostych pytań zadawanych przez senatorów, dotyczących podziałów w ramach miasta lub gospodarstw lub z innej dziedziny, np. dlaczego 300 ha, a nie 150 ha? Senatorom chodziło o sprawy związane z wytłumaczeniem kryteriów. Chcę powiedzieć, że poziom odpowiedzi, panie senatorze, był fatalny pod względem fachowości. Nie chcę absolutnie nikogo obrażać. Senatorowie nie mają obowiązku znać się na tematach rolniczych. Wywodzę się ze wsi i nie mogłem tego słuchać. Wypowiedzi były katastrofalne. To dotyczy również obecnego punktu i poprawki, o której mówimy.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Prosimy o wypowiedź pana senatora, gdyż chciał zabrać głos.

Senator Jerzy Chróścikowski:

Po pierwsze, wypraszam sobie ocenę senatorów przez pana posła. Wyborcy oceniają wypowiedzi senatorów. Natomiast, proszę państwa o przyjęcie poprawki. Uzyskała ona większość i jest waszą poprawką, zgłaszaną w Sejmie. Wydaje mi się, że Kukiz15 lub Nowoczesna również ją zgłaszali. Chcę państwu powiedzieć, że w 2000 r. można było dzielić działki wedle prawa geodezyjnego. Ktoś dokonał zmian. Sprawdźmy to i spróbujmy ustalić, czy prawo jest dobre, czy nie.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Ostatni głos chce zabrać pani przewodnicząca Niedziela.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Panie ministrze, proszę o jasne wytłumaczenie, żebyśmy wszyscy zrozumieli o co chodzi. Mamy 0,5 ha i 30 arów. Czy pół hektara można kupić bez żadnych ograniczeń, jeżeli jest oznaczone w planie zagospodarowania, czy jeśli ma nazwę siedlisko? Rozumiem, że jeśli jest określone nazwą siedlisko. Chcę usystematyzować wiedzę, gdyż wydaje mi się, że niepotrzebne pytania wynikają z niezrozumienia. Rozumiem, że 0,5 ha to jest siedlisko, w którym może znajdować się budynek, uprawy oraz nieużytki rolne. I to jest wyłączone spod tej ustawy? Z kolei, mamy działkę o powierzchni 30 arów, nie zapisaną jako siedlisko, będącą zwykłą, wydzieloną ziemią rolną i rolnik może ją sprzedać komukolwiek. I to jest wyłączone spod tej ustawy? Dziękuję za wytłumaczenie.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki nr 5? (26) Kto jest przeciw? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (1). Stwierdzam, że Komisja rekomenduje przyjęcie poprawki nr 5. Poprawkę nr 6 już przegłosowaliśmy. Prosimy o omówienie poprawki nr 7.

Sekretarz stanu w MRiRW Zbigniew Babalski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, usuwamy drobną niespójność. W całym procesie legislacyjnym uciekły nam słowa „udziałów" i „akcji". Zatem je dopisujemy. Chodzi o udziały i akcje na rzecz osoby bliskiej.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Czy ktoś chce zadać pytanie? Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem poprawki nr 7? (27) Kto jest przeciwny? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (0). Poprawka przeszła jednogłośnie. Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Bardzo proszę.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Panie przewodniczący, z wielkim wdziękiem i talentem zajmował się tym dotychczas poseł Robert Telus. Proponuję, żeby dalej to czynił.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Czy pan przewodniczący wyraża zgodę? Dobrze. Jeszcze pani przewodnicząca chce zabrać głos.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Chcę tylko zwrócić uwagę. Bardzo proszę o powstrzymanie się w trakcie procedowania. Panie ministrze, byliśmy razem w Sejmie przez cztery lata, pojawiały się różne, grzeczne i niegrzeczne ataki ze strony państwa opozycji. Bardzo proszę o powstrzymanie języka jako urzędnik, gdyż pojawiają się niepotrzebne pyskówki. Panie przewodniczący, nie jest w porządku, jeśli pan Dunin nie może się odnieść ad vocem, obojętne, czy podoba się panu co mówi, czy nie. Pan Dunin zaprotestował dlatego, że nie udzielił mu pan głosu ad vocem do wypowiedzi pana ministra.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dobrze. Pan minister.

Sekretarz stanu w MRiRW Zbigniew Babalski:

Pani przewodnicząca, nie rozumiem do kogo skierowane są te słowa. Jakie pyskówki? Z której strony były pyskówki? Wydaje mi się, że przez 9 lat mojego pobytu w Sejmie nie było podobnych zdarzeń. Jestem również posłem. Przede wszystkim posłem, a potem ministrem.

Natomiast, poseł nie może zwracać się w taki sposób do mnie. Nie mogę spuścić głowy i przyjmować wszystkich słów. W ramach odpowiedzi powiedziałem, że taka dyskusja nie powinna mieć miejsca. Powinna być merytoryczna, a nie poza tematem. I nic więcej.

Poseł Dorota Niedziela (PO):

Panie ministrze, w obecnej chwili siedzi pan po drugiej stronie, jest pan urzędnikiem. Wiem, że jest pan posłem. Przez cztery lata nigdy nie zdarzyło się, żebyśmy weszli z panem w jakiekolwiek konflikty. Proszę jedynie o powściągliwość. Nie było grzeczne powiedzenie, żebym została rolnikiem. Rozumiem, że rozmawiamy. Mnie chodzi jedynie o zachowanie stylu, który miał pan przez ostatnie cztery lata.

Sekretarz stanu w MRiRW Zbigniew Babalski:

Dobrze, pani przewodnicząca, przyjmuję tę uwagę. Jeżeli poczuła się pani urażona, bardzo panią przepraszam.

Poseł Robert Telus (PiS):

Chcę powiedzieć dwa słowa. Byliśmy świadkami dyskusji pomiędzy posłem Duninem, a panem ministrem. Pani przewodnicząca, mam wielką sympatię do pani, ale zachowanie pana posła Dunina nie było najwłaściwsze. Chcieliśmy jak najszybciej rozmawiać merytorycznie, a poseł Dunin skierował dyskusję w stronę polityczną. Wiemy, że musimy jak najszybciej uchwalić tę ustawę. Myślę, że wyjście z sali było jedynie pokazaniem buntu. Nie słyszałem nic złego w wypowiedzi pana ministra. Chcę podkreślić, że pan minister w całej pracy zachowuje się bardzo kulturalnie.

Sekretarz stanu w MRiRW Zbigniew Babalski:

Pani przewodnicząca, chcę żeby uwaga, którą pani skierowała była traktowana również przez posłów. Mogę to przyjąć. Natomiast nie należy obrażać dyrektora mówiąc, że powinien spuścić głowę i tak siedzieć. Po prostu nie wypada, żeby w taki sposób zwracać uwagę urzędnikowi.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Pani poseł Hennig-Kloska.

Poseł Paulina Hennig-Kloska (N):

Rozumiem, że rzadko na posiedzeniu Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi pojawia się kamera, ale proponuję zakończyć już tę dyskusję.

Przewodniczący poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję. Wyczerpaliśmy porządek dzienny. Protokół z dzisiejszego posiedzenia będzie dostępny w sekretariacie Komisji. Zamykam posiedzenie Komisji.